

جمهوری اسلامی ایران
Islamic Republic of Iran

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

Institute of Standards and Industrial Research of Iran

استاندارد ملی ایران

۸۸۹۲

چاپ اول

ISIRI

8892

1st.edition

**نساجی - الیاف ویسکوز مورد مصرف در سیستم
ریسندگی پنبه‌ای - ویژگیها**

**Textile -Viscose fibre used in cotton
spinning- Specifications**

« بسمه تعالی »

آشنایی با مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به موجب قانون، تنها مرجع رسمی کشور است که عهده دار وظیفه تعیین، تدوین و نشر استانداردهای ملی (رسمی) میباشد.

تدوین استاندارد در رشته های مختلف توسط کمیسیون های فنی مرکب از کارشناسان مؤسسه، صاحب نظران مراکز و مؤسسات علمی، پژوهشی، تولیدی و اقتصادی آگاه و مرتبط با موضوع صورت میگیرد. سعی بر این است که استانداردهای ملی، در جهت مطلوبیت ها و مصالح ملی و با توجه به شرایط تولیدی، فنی و فن آوری حاصل از مشارکت آگاهانه و منصفانه صاحبان حق و نفع شامل: تولیدکنندگان، مصرف کنندگان، بازرگانان، مراکز علمی و تخصصی و نهادها و سازمانهای دولتی باشد. پیش نویس استانداردهای ملی جهت نظرخواهی برای مراجع ذینفع و اعضای کمیسیون های فنی مربوط ارسال میشود و پس از دریافت نظرات و پیشنهادات در کمیته ملی مرتبط با آن رشته طرح و در صورت تصویب به عنوان استاندارد ملی (رسمی) چاپ و منتشر می شود.

پیش نویس استانداردهایی که توسط مؤسسات و سازمانهای علاقمند و ذیصلاح و با رعایت ضوابط تعیین شده تهیه می شود نیز پس از طرح و بررسی در کمیته ملی مربوط و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی چاپ و منتشر می گردد. بدین ترتیب استانداردهایی ملی تلقی می شود که بر اساس مفاد مندرج در استاندارد ملی شماره ((۵)) تدوین و در کمیته ملی مربوط که توسط مؤسسه تشکیل میگردد به تصویب رسیده باشد.

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران از اعضای اصلی سازمان بین المللی استاندارد میباشد که در تدوین استانداردهای ملی ضمن توجه به شرایط کلی و نیازمندیهای خاص کشور، از آخرین پیشرفتهای علمی، فنی و صنعتی جهان و استانداردهای بین المللی استفاده می نماید.

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران می تواند با رعایت موازین پیش بینی شده در قانون به منظور حمایت از مصرف کنندگان، حفظ سلامت و ایمنی فردی و عمومی، حصول اطمینان از کیفیت محصولات و ملاحظات زیست محیطی و اقتصادی، اجرای بعضی از استانداردها را با تصویب شورای عالی استاندارد اجباری نماید. مؤسسه می تواند به منظور حفظ بازارهای بین المللی برای محصولات کشور، اجرای استاندارد کالاهای صادراتی و درجه بندی آنها اجباری نماید.

همچنین بمنظور اطمینان بخشیدن به استفاده کنندگان از خدمات سازمانها و مؤسسات فعال در زمینه مشاوره، آموزش، بازرسی، ممیزی و گواهی کنندگان سیستم های مدیریت کیفیت و مدیریت زیست محیطی، آزمایشگاهها و کالیبره کنندگان وسایل سنجش، مؤسسه استاندارد اینگونه سازمانها و مؤسسات را بر اساس ضوابط نظام تأیید صلاحیت ایران مورد ارزیابی قرار داده و در صورت احراز شرایط لازم، گواهینامه تأیید صلاحیت به آنها اعطا نموده و بر عملکرد آنها نظارت می نماید. ترویج سیستم بین المللی یکاها، کالیبراسیون وسایل سنجش تعیین عیار فلزات گرانبها و انجام تحقیقات کاربردی برای ارتقای سطح استانداردهای ملی از دیگر وظایف این مؤسسه می باشد.

نشانی مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران : کرج - شهر صنعتی، صندوق پستی ۱۶۳-۳۱۵۸۵

دفتر مرکزی : تهران - ضلع جنوبی میدان ونک - صندوق پستی : ۶۱۳۹-۱۴۱۵۵

تلفن مؤسسه در کرج: ۰۲۶۱-۲۸۰۶۰۳۱-۸

تلفن مؤسسه در تهران: ۰۲۱-۸۸۷۹۴۶۱-۵

دورنگار: کرج ۰۲۶۱-۲۸۰۸۱۱۴ = تهران ۰۲۱-۸۸۸۷۰۸۰-۸۸۸۷۱۰۳

بخش فروش - تلفن: ۰۲۶۱-۲۸۰۷۰۴۵ دورنگار: ۰۲۶۱-۲۸۰۷۰۴۵

پیام نگار: Standard @ isiri.or.ir

بهاء ۷۵۰ ریال

- **Headquarters:** Institute Of Standards And Industrial Research Of Iran
P.O.Box : 31585-163 Karaj – IRAN
- **Tel (Karaj):** 0098 (261) 2806031-8
- **Fax (Karaj):** 0098 (261) 2808114
- Central Office:** Southern corner of Vanak square, Tehran
P.O.Box : 14155-6139 Tehran-IRAN
- **Tel (Tehran):** 0098 21 8879461-5
- **Fax (Tehran):** 0098 21 8887080, 8887103
- **Email:** Standard @ isiri.or.ir
- **Price:** 750 RLS

کمیسیون استاندارد "نساجی - الیاف ویسکوز مورد مصرف در سیستم ریسندگی پنبه‌ای- ویژگیها"

رئیس

آزادیان، فرشید انجمن صنایع نساجی ایران
(کارشناسی ارشد مهندسی نساجی)

اعضاء

افخمی، غلامرضا دانشگاه صنعتی اصفهان
(کارشناسی ارشد مهندسی نساجی)

حسینی، مرجان مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران
(کارشناسی مهندسی نساجی)

عسگر کاشانی، نادر دانشگاه صنعتی امیر کبیر
(کارشناسی ارشد مهندسی نساجی)

غفاری، سید مهدی شرکت نساجی کردستان
(کارشناسی مهندسی نساجی)

قربانی، پرویز شرکت نساجی کردستان
(کارشناسی مهندسی نساجی)

گرامی، الهام مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران
(لیسانس مهندسی نساجی)

میرزائی، محمد شرکت نساجی بروجرد
(کارشناسی مهندسی نساجی)

یحیی زاده، سودابه مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران
(لیسانس مهندسی نساجی)

دبیر

آفاقی، جمیله مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران
(کارشناسی ارشد مدیریت صنایع)

پیش گفتار

استاندارد "نساجی- الیاف ویسکوز مورد مصرف در سیستم ریسندگی پنبه‌ای- ویژگیها" که توسط کمیسیون‌های مربوط تهیه و تدوین شده و در یکصد و هشتاد و نهمین جلسه کمیته ملی استاندارد پوشاک و فرآورده‌های نساجی و الیاف مورخ ۱۳۸۵/۱۱/۲۳ مورد تصویب قرار گرفته است، اینک به استناد بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱ بعنوان استاندارد ملی ایران منتشر می‌شود.

برای حفظ همگامی و هماهنگی با تحولات و پیشرفت‌های ملی و جهانی در زمینه صنایع، علوم و خدمات، استانداردهای ملی ایران در مواقع لزوم تجدیدنظر خواهد شد و هر گونه پیشنهادی که برای اصلاح یا تکمیل این استانداردها ارائه شود، در هنگام تجدیدنظر در کمیسیون فنی مربوط مورد توجه قرار خواهد گرفت. بنابراین برای مراجعه به استانداردهای ایران باید همواره از آخرین تجدیدنظر آنها استفاده کرد.

در تهیه و تدوین این استاندارد سعی شده است که ضمن توجه به شرایط موجود و نیازهای جامعه، در حد امکان بین این استاندارد و استاندارد ملی کشورهای صنعتی و پیشرفته هماهنگی ایجاد شود.

منابع و مآخذی که برای تهیه این استاندارد به کار رفته به شرح زیر است:

۱- پروژه و آزمایشات انجام شده بر روی انواع الیاف ویسکوز وارداتی مورد مصرف در سیستم ریسندگی

پنبه‌ای، جمیله آفاقی و همکاران، موسسه استاندارد، ۸۱-۱۳۸۰

۲- بررسی نتایج آزمایشگاهی بدست آمده از تولید کنندگان الیاف ویسکوز، جمع آوری شده در سالهای

۸۱-۱۳۸۰

الف

۱ هدف

هدف از تدوین این استاندارد تعیین ویژگیها، روشهای آزمون، نمونه برداری، بسته بندی و نشانه گذاری الیاف ویسکوز مورد مصرف در سیستم ریسندگی پنبه‌ای (الیاف کوتاه) می‌باشد.

۲ دامنه کاربرد

این استاندارد در باره الیاف ویسکوز خود رنگ غیر یکسره ۲ مورد مصرف در سیستم ریسندگی پنبه‌ای کاربرد دارد. این استاندارد در مورد الیاف عدل بندی شده و آماده عرضه به بازار کاربرد دارد.

یادآوری- این استاندارد، ویژگیهای مربوط به عملیات تولید و تکمیل را در بر نمی‌گیرد.

۳ مراجع الزامی

مدارک الزامی زیر حاوی مقرراتی است که در متن این استاندارد به آنها ارجاع داده شده است. بدین ترتیب آن مقررات جزئی از این استاندارد محسوب می‌شود. در مورد مراجع دارای تاریخ چاپ و/ یا تجدید نظر، اصلاحیه‌ها و تجدیدنظرهای بعدی این مدارک مورد نظر نیست. معهذاً بهتر است که کاربران ذینفع این استاندارد، امکان کاربرد آخرین اصلاحیه‌ها و تجدید نظرهای مدارک الزامی زیر را مورد بررسی قرار دهند. در مورد مراجع بدون تاریخ چاپ و/ یا تجدید نظر، آخرین چاپ و/ یا تجدید نظر آن مدارک الزامی ارجاع داده شده مورد نظر است.

استفاده از مراجع زیر برای کاربرد این استاندارد الزامی است:

استاندارد ملی ایران ۳۰: سال ۱۳۷۳ اندازه‌گیری وزن تجاری محموله‌های الیاف و نخ (بخش اول و دوم)

استاندارد ملی ایران ۹۴۸: سال ۱۳۷۰ شرایط آزمایشگاه برای آماده کردن و اندازه‌گیری مشخصات فیزیکی و مکانیکی

استاندارد ملی ایران ۱۲۰۸: سال ۱۳۵۶ روشهای نمونه برداری از الیاف مختلف برای آزمایش

استاندارد ملی ایران ۱۴۶۴: سال ۱۳۷۱ روش تعیین طول الیاف به روش تعیین طول تک لیف- روش آزمون

استاندارد ملی ایران ۱۶۶۷: سال ۱۳۶۲ روش تعیین نمره الیاف نساجی- روش آزمون

استاندارد ملی ایران ۲۷۹۴: سال ۱۳۶۷ روش اندازه‌گیری نیروی گسیختگی و ازدیاد طول تا حد پارگی الیاف مصنوعی (بصورت تک لیف)

استاندارد ملی ایران ۲۹۶۲: سال ۱۳۷۳ میزان تعداد چین در الیاف مصنوعی غیر یکسره- روش آزمون

استاندارد ملی ایران ۴۳۱۲: سال ۱۳۷۷ روشهای شناسایی الیاف

استاندارد ملی ایران ۵۹۳۶: سال ۱۳۸۱ ثبات رنگ کالاهای نساجی- اصول کلی برای اندازه‌گیری رنگ سطح- روش آزمون

۴ اصطلاحات و تعاریف

در این استاندارد اصطلاحات و/یا واژه‌ها با تعاریف زیر بکار می‌رود:

۱-۴ بهر

به محموله‌ای از کالا گفته می‌شود که کلیه عدلهای الیاف آن دارای خواص فیزیکی و شیمیایی مشابه از جمله جنس، ظرافت، رنگ (دارای رنگ سفید یکسان)، شفافیت و طول یکسان باشند.

۲-۴ دنیر

بیان کننده ظرافت لیف بوده و عبارتست از جرم ۹۰۰۰ متر لیف برحسب گرم.

۳-۴ دسی تکس

بیان کننده ظرافت لیف بوده و عبارتست از جرم ۱۰۰۰۰ متر لیف برحسب گرم.

۴-۴ رطوبت بازیافتی تجاری

عبارتست از میزان رطوبت بازیافتی مجازی که به هنگام محاسبه ارزش کالا منظور می‌گردد.

۵ ویژگیها

۱-۵ جنس الیاف

جنس الیاف هر بهر باید یکسان و مطابق با جنس اظهارشده بر روی برچسب (ویسکوز) باشد (روش آزمون طبق استاندارد ملی ایران ۴۳۱۲: سال ۱۳۷۷).

۲-۵ ظرافت الیاف

حد رواداری ظرافت باید نسبت به مقدار اظهار شده ± 10 درصد باشد (روش آزمون طبق استاندارد ملی ایران ۱۶۶۷: سال ۱۳۶۲ می‌باشد).

۳-۵ طول الیاف

حد رواداری طول باید نسبت به مقدار اظهار شده ± 6 درصد باشد (روش آزمون طبق استاندارد ملی ایران ۱۴۶۴: سال ۱۳۷۱ می‌باشد).

۴-۵ تعداد چین در دسیمتر

تعداد چین (در صورت اعلام) باید مطابق با دامنه اعلام شده باشد. روش آزمون تعداد چین در دسیمتر الیاف طبق استاندارد ملی ایران ۲۹۶۲: سال ۱۳۷۳ می‌باشد.

۵-۵ مقاومت لیف تا حد پارگی در حالت خشک

مقاومت تا حد پارگی الیاف ویسکوز باید مطابق با مقدار اعلام شده باشد ولی در هر صورت نباید از $2/5$ گرم بر دنیر کمتر باشد (روش آزمون طبق استاندارد ملی ایران ۲۷۹۴: سال ۱۳۶۷ می‌باشد).

۶-۵ مقاومت لیف تا حد پارگی در حالت تر

مقاومت الیاف تا حد پارگی در حالت تر باید مطابق با مقدار اعلام شده باشد ولی در هر صورت نباید از $1/3$ گرم بر دنیر کمتر باشد (روش آزمون طبق استاندارد ملی ایران ۲۷۹۴ می‌باشد).

۷-۵ درصد ازدیاد طول تا حد پارگی در حالت خشک

درصد ازدیاد طول تا حد پارگی در حالت خشک الیاف ویسکوز باید مطابق با مقدار اظهار شده باشد ولی در هر صورت نباید کمتر از ۱۸ درصد باشد (روش آزمون طبق استاندارد ملی ایران ۲۷۹۴ می‌باشد).

۸-۵ میزان رطوبت بازیافتی تجاری

میزان رطوبت بازیافتی تجاری برای الیاف ویسکوز حداکثر برابر با ۱۳ درصد می‌باشد (روش آزمون طبق استاندارد ملی ایران ۳۰: سال ۱۳۷۳ می‌باشد).

۹-۵ ویژگیهای دیگر

اظهار هر گونه ویژگی دیگر توسط فروشنده مانند درصد روغن، درجه سفیدی یا براقیت و غیره در صورت درخواست خریدار بایستی مورد ارزیابی انطباق قرار گیرد.

یادآوری ۱- روش آزمون و واحد اندازه‌گیری مربوطه باید بصورت دقیق اعلام گردد.

یادآوری ۲- در استاندارد ملی ایران ۵۹۳۶: سال ۱۳۸۱ اصول کلی برای اندازه‌گیری رنگ سطح کالاهای نساجی شرح داده شده است.

۶ نمونه برداری

۱-۶ نمونه‌های مورد آزمون باید معرف واقعی خواص کالا در بهر باشند و بطور تصادفی انتخاب گردند.

۲-۶ نمونه برداری از عدلهای یک بهر باید طبق استاندارد ملی ایران ۱۲۰۸: سال ۱۳۵۶ انجام گیرد.

۷ شرایط محیطی جهت آماده سازی نمونه و انجام آزمون

آزمونه باید قبل از انجام آزمون حداقل ۲۴ ساعت در شرایط محیطی استاندارد با رطوبت نسبی (2 ± 65) درصد و دمای (2 ± 20) درجه سلسیوس (طبق استاندارد ملی ایران ۹۴۸: سال ۱۳۷۰) قرار گرفته و سپس آزمونه‌های لازم در همان محیط انجام گیرد.

۸ بسته بندی

۱-۸ بسته بندی الیاف باید بصورت عدل باشد. عدل بندی الیاف در لفافی از جنس مناسب و سالم انجام گیرد به طوری که از الیاف در برابر تابش خورشید، گرد و غبار و عوامل جوی محافظت نماید.

رنگ لفاف باید به گونه ای انتخاب شود که از رنگ الیاف قابل تمیز باشد

عدلهای حاصله باید هم وزن، هم شکل و دارای ابعاد یکسان باشند. عدل بندی باید بطور مناسب و محکم انجام گیرد بطوریکه از اطراف باز نباشد.

۲-۸ وزن هر عدل در هنگام فروش با احتساب رطوبت تجاری بازیافتی باید مطابق با مقدار اظهار شده بر روی عدل باشد ولی حد رواداری آن نسبت به مقدار اظهار شده نباید از ۷ درصد تجاوز نماید (در هر حال وزن کل محموله با احتساب رطوبت تجاری بازیافتی باید حداقل مطابق با قرارداد باشد).

۳-۸ عدلها باید بطور مناسب تسمه کشی یا مفتول کشی گردند به نحوی که از ریزش الیاف هنگام حمل و نقل جلوگیری شود (نوع جنس تسمه مصرفی منوط به توافق خریدار و فروشنده می‌باشد).

۹ نشانه گذاری

اطلاعات زیر باید برای مصارف داخلی به زبان فارسی و در مورد صادرات و واردات به زبان انگلیسی و زبان مورد توافق بصورت ثابت و خوانا بر روی هر عدل در محل مناسب درج و یا بر روی آن الصاق گردد.

۱-۹ نام و یا علامت تجاری تولید کننده

جنس الیاف (ویسکوز غیر یکسره)	۲-۹
شماره بهر یا همبافتی	۳-۹
نمره الیاف (برحسب دنیر یا دسی تکس)	۴-۹
طول الیاف (برحسب میلی متر)	۵-۹
وزن خالص (برحسب کیلوگرم)	۶-۹
وزن ناخالص (برحسب کیلوگرم)	۷-۹
علامت چتر	۸-۹
علامت قلاب که بر روی آن ضربدر کشیده شده باشد.	۹-۹
ساخت ایران (درمورد تولید داخل و صادرات)	۱۰-۹
نام کشور سازنده (در مورد واردات)	۱۱-۹
اطلاعات اضافی مورد توافق خریدار و فروشنده	۱۲-۹

ICS: 59.060.20

صفحة: 1
